

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin
İnkısapına
Dövlət Dəstəyi Fondu

9-cu istiqamət: Azərbaycanlıq ideyasının tabliği

■ Azərbaycanın çoxmillətli və tolerant ölkə olması bizim böyük sərvətimizdir, üstünlüyüümüzdür.
Azərbaycan onun ərazisində yaşayan bütün millet və xalqların ümumi vətənidir. Ərazimizdə yaşayan azərbaycanlı da, ləzgi də, avar da, kurd da, talış da, udin də, kumik da, başqası da - bütünlükdə hamısı azərbaycanlıdır. "Azərbaycan" sözü bizi həmişə bir-ləşdirib.

Respublikamızın ən başlıca sərvəti əsrlərdən bəri bu torpaqda yaşayan, öz təleyifi, öz həyatını bu torpağa bağlayan, müxtəlif millətlərdən olan, müxtəlif dinlərə etiqad edən adamlardır. Ölkə nə qədər çox xalqı birləşdirse, bir o qədər zəngin olar". Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu fikirləri Azərbaycan dövlətinin milli-mədəni mənzərəsini dəqiq ifadə edir. Bəli, azərbaycanlıq ideologiyası dəst-xəttində inkişaf edən Azərbaycan multikultural olkədir. Multikulturalizm və azərbaycanlıq bir-birile yaxın şəkildə uzlaşan, dövlətimizin mənzərəsini canlandıran bir nümunədir.

Azərbaycanda humanizm və tolerantlığın simvolu Mehriban Əliyeva...

Azərbaycan xalqının və dövlətinin tükənməz dəyərinə, milli ideologiyasına çevrilən azərbaycanlığın təbliğində Azərbaycanda humanizm və tolerantlığın simvoluna çevrilən, Azərbaycan Respublikasının I Vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu Prezidenti Mehriban Əliyeva önəmli rol oynayan dövlət xadimi kimi bı istiqamətdə saysız iş görüb, layihələr həyata keçirib. Bütün dünya bilir ki, M.Əliyeva azərbaycanlıq məfkuresinin, multikulturalizmin Azərbaycan modelinin təbliğine, habelə ölkədə sosial rifahın yüksəldilməsinə, elm, təhsil, mədəniyyət, idman sahələrinin inkişafına ehemiyətli töhfə verib, məhz onun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən çoxsaylı layihə milli dəyərlərin qorunması ve bu dəyərlərin icimai şüurda möhkəmlənməsinə xidmet edir. M.Əliyevanın rehbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu da bu istiqamətdə əməyi, rolunu danılmazdır.

Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanlıq ideologiyasının təbliği, beynəlxalq aləmdə tanıdlaması ilə bağlı gerçəkləşdiridi layihələrin hər biri ölkəmizin beynəlxalq imicinə müsbət təsir göstərir. Qeyd etdiyimiz kimi, fondu həyata keçirdiyi layihələrdə azərbaycanlıq, multikulturalizm kimi dəyərlər əsas dəst-xətti təşkil edir.

Mehriban Əliyevanın müəllifi olduğu multikultural layihələr...

Nəmin Əhmədova "Mehriban Əliyevanın fəaliyyətində multikulturalizm dəyərləri: Qeyri-Maddi İrsin qorunması" araşırmasında olduqca maraqlı faktlara toxunur. "Azerbaiyancada multikulturalizm bir dəyərlər topłusu, etnomədəniyyətlər çələngi kimi tarixən mövcud olub. Azərbaycan multikultural və tolerantlıq ənənələrini, etnik və milli-dini qruplar arasında gözel harmonik münasibətləri bütün dünyaya çatdırmaqdadır. Cənab Prezident həmişə qeyd edir ki, multikulturalizm Azərbaycan xalqının həyat terzidir. Multikulturalizmin daha da inkişaf etməsi üçün dövlət səviyyəsində hər zaman qayıq göstərilir. Tarixənəz salsaq, görərik ki, albən kilsəsinin mövcudluğu, yəhudi icmasının, eləcə də rus pravoslav icmasının burada məskunlaşması və digər amiller Azərbaycanda xalqların harmonik şəkildə birge yaşamasının sübutudur".

Vatikanda, Strasburqda və başqa yerlərdə görülen işlər...

O qeyd edir ki, Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan multikulturalizminin hüquqi və siyasi qolunu qoyması bu sahəde yeni mərhələnin başladığını göstəridi. Hazırda ölkə başçısı İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva tərəfindən bu istiqamətdə işlərin genişləndirildiyini qeyd edən yazarın sözlərinə görə, bu yeni mərhələdir.

1996-ci ilde Azərbaycanla UNESCO arasında əməkdaşlıq haqqında Memorandum imzalanıb. Azərbaycan-UNESCO münasibətlərinin inkişafında, bu münasibətlərin canlanması və gücləndirilməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva əvəzolunmaz rola malikdir. Heydər Əliyev Fondu təşkilatçılığı və Mehriban Əliyevanın təşkilatçılığı ilə 2015-ci il sentyabrın 8-də "Parisin ürəyində Azərbaycan" adlı tədbir çərçivəsində dini tolerantlıq və

Multikulturalizm azərbaycanlıq ideyasının ən müasir təzahür forması kimi - Mehriban Əliyevanın rolu...

"Xan Sarayı ilə birge Şəkinin tarixi mərkəzi" UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Azərbaycanın ən qədim şəhərlərindən olan Şəkinin tarixi hissəsi yüzillər boyu ölkəmizin mədəniyyət merkezlərindən biri kimi tanınır. Unikal abidələrlə zəngin Şəki şəhərinin tarixi hissəsinin mühafizəsi və inkişafı daim dövlətin diqqətində saxlanılır.

Dövlət başçısı İlham Əliyev Azərbaycan xalqını təbrik nitqində bildirirdi ki, Şəkinin tarixi mərkəzində keçmişimizi özündə tecəssüm etdiren Şəki Xan Sarayı, karvansaraylar, məscid və minarələr, qədim köpürlər, sənətkarlı emalatxanaları və yaşayış evləri bu gündən etibarən tekə xalqımızın deyil, bəşəriyyətin medəni ərisi hesab olunur.

"Azərbaycan sülhsevər, qədim sivilizasiyaya, qədim mədəniyyətə və tarixa malik olan bir ölkədir. Ölkəmizdə dini və ya milli zəmində heç zaman heç bir qarsıdurma olmayıb və bu gün də yoxdur. Əsrlər boyu Azərbaycanda müxtəlif dinlərin, mədəniyyətlərin, milletlərin nümayəndəleri sühl, qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşayırlar. Təsadüfi deyil ki, bu gün də Azərbaycan dünyada multikulturalizm mərkəzlərindən biri kimi tanınır". Ölkənin Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və adıçəkilər qurumlarının dəstəyilə "Mədəniyyətlərarası dialoqda qadınların rolunun genişləndirilməsi" mövzusunda beynəlxalq konfrans indiyə qədər öz əhəmiyyətini qoruyub saxlayır. Həmin tədbirdə irqi, etnik, dini və gender müxtəlifliyi zəminində dözsüzlüyün və ksenofobiyanın yayılması ilə bağlı ümumi narahatlıqlarını bildirməklə yanaşı, bu kontekstdə dönyanın mədəni müxtəlifliyinə dair mədəniyyətlərənəsi və dönlərəsi dialoqun artan rolu qeyd edilirdi. Həmin tədbirdə qəbul edilən Bakı Beyannamesində mədəniyyətlərarası və dönlərəsi dialoqun inkişafında qadınların oynadığı mühüm rol, bunun sayəsində dünyada sülhün, sabitliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi

vurğulanıb və beynəlxalq birləşmə sülh uğrunda dialoqun bütün proseslerində qadınların bərabər iştirakına şərait yaradacaq mühitin təmin olunmasına qətiyyətli olmaq bildirilirdi.

Mehriban Əliyeva ölkəmizi dünyaya multikulturalizm, tolerantlıq, dözümlülük məkanı kimi təqdim edir və bu istiqamətdə mühüm işlər görür.

"Azərbaycan mədəniyyətlərəsi dialoq, digərlərinə qarşı tolerantlıq və hörmət nöqtəyi-nəzərindən..."

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Parisdə UNESCO-nun baş qərargahında 1999-2009-cu illərdə təşkilatın baş direktoru olmuş Kōiširo Matsuuranın anadan olmasının 80 illiyi münasibətlə konfransda çıxış zamanı deyib: "Sivilizasiya, mədəniyyət və dirlərin qovuşduğunda yerleşən bir ölkə kimi Azərbaycan mədəniyyətlərəsi dialoq, digərlərinə qarşı tolerantlıq və hörmət nöqtəyi-nəzərindən beynəlxalq ictimaiyyətə bir çox şeylər təklif edə bilər".

Mehriban Əliyeva ISESCO-nun da xoşməramlı səfiri olaraq Azərbaycan tarixini, mədəni ərisini, Azərbaycan höqiqətlərini dönya icimaiyyətənən tətbiq etmək istiqamətində yorulmaz fəaliyyət göstərir: İçərişəhər, o cümlədən, Şirvanşahlar Sarayı və Qız qalası, Qobustan qayaüstü rəsmləri, Xan Sarayı ilə birge Şəkinin tarixi mərkəzi UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Həmçinin, müğəm və aşiq sənətimiz, "Kamança simli musiqi aletinin hazırlanması və ifaçılıq sənəti", "Dədə Qorqud ərisi", Azərbaycan kələgayı sənəti Qeyri-maddi mədəni əris üzrə reprezentativ siyahıya salınıb. Nəhayət, Azərbaycan 2019-cu ilin iyulunda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına uğurla evsahibliyi edib. Əlbəttə, bütün bu işlərin həyata keçirilməsində Mehriban Əliyevanın zəhməti, əməyi danılmazdır.

Azərbaycanlıq ideyasının ən müasir formada təbliğ edilməsi forması kimi multikulturalizm məfhumu önemli yere malikdir. Azərbaycanlıq ideyası multikultural düşüncənin də yaşadıldığı bir dəyərdir, ideologiyadır.

İradə SARIYEVA
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkısapına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyilə çap olunur.